

Dosarul nr. 2rac-255/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, I. Dutca, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vimicore” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vimicore” cu privire la încasarea datoriei, împotriva deciziei din 28 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 05 iulie 2017, SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vimicore” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere.

La data de 14 august 2018, SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vimicore” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunilor susține că, în baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 1021 din 01 august 2013, încheiat între SA „Termoelectrica” (furnizor) și SRL „Vimicore” (consumator), ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate la obiectele sale.

A menționat că, potrivit p. 3.1 al contractului nominalizat, stabilirea cantității de energie termică se determină după aparatele de evidență instalate la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță, iar în conformitate cu p.3.2.1 al contractului SRL „Vimicore” era obligat să achite lunar plata costului energiei utilizate, organizației furnizoare de energie termică, prin dispozițiile de plată, conform tarifelor stabilite.

A afirmat că, din cauza neonorării obligațiilor contractuale, prin neachitarea facturilor de plată, s-a acumulat o datorie la consumul de energie termică pentru perioada de 01 octombrie 2016 – 31 martie 2017, în sumă de 23 282,03 lei, iar pentru perioada 01 noiembrie 2018 – 30 aprilie 2018, în sumă de 21 744, 37 de lei confirmată prin informația cu privire la volumele facturate și sumele achitate pentru energia termică și de către facturile și bonurile de control.

A mai indicat că, nerespectarea de către consumator a obligațiilor sale contractuale a generat calcularea pentru perioada 01 februarie 2017 – 30 aprilie 2017 a unei penalități în sumă de 561,42 de lei. Calculul penalității fiind efectuat în corespundere cu pct. 4.1.2 al contractului de livrare a energiei termice, care în mod expres prevede că în cazul încălcării termenelor de plată, consumatorul achită o penalitate în mărimea prevăzută de legislația în vigoare.

A explicat că, pentru întârzierea plăților, în baza art. 619 CC al RM, s-a calculat dobânda de întârziere în sumă de 9751, 60 lei, pentru perioada 01 decembrie 2016 – 19 mai 2017, în total valoarea acțiunii constituie suma de 24 819, 05 lei.

A precizat reclamanta că, a expediat SRL „Vimicore” prin intermediul unei scrisori recomandate o reclamație/somație cu nr. 79/2013 din 05 iunie 2017, lăsată fără examinare și până în prezent nu a primit nici un răspuns.

Prin încheierea din 03 iunie 2019, s-a dispus conexarea cauzei pendinte cu cauza parvenită din procedura judecătorului Mazur Nadejda într-un singur proces.

Prin hotărârea din 04 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” către SRL „Vimicore” privind încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere. S-a încasat de la SRL „Vimicore” în beneficiul SA „Termoelectrica” datoria pentru energia termică în sumă de 23 282,03 lei pentru perioada 01 octombrie 2016 – 31 martie 2017. S-a încasat de la SRL „Vimicore” în beneficiul SA „Termoelectrica” penalitatea în sumă de 561,42 de lei pentru perioada 01 februarie 2017 – 30 aprilie 2017. S-a încasat de la SRL „Vimicore” în beneficiul SA „Termoelectrica” dobânda de întârziere în sumă de 975,60 lei pentru perioada 01 decembrie 2016 – 19 mai 2017. S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” către SRL „Vimicore” privind încasarea datoriei. S-a încasat de la SRL „Vimicore” în beneficiul SA „Termoelectrica” datoria pentru energia termică în sumă de 21 744,37 lei pentru perioada 01 noiembrie 2017 – 30 aprilie 2018. S-a respins cererea SA „Termoelectrica”, privind asigurarea executării hotărârii judecătorești prin aplicarea sechestrului, în limita valorii acțiunii, asupra bunurilor ce aparțin SRL „Vimicore”. S-a încasat de la SRL „Vimicore” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 1 396,90 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 04 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 03 iulie 2019, SRL „Vimicore” a declarat apel solicitând casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 28 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial apelul declarat de SRL „Vimicore” și s-a casat parțial hotărârea din 04 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vimicore” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vimicore” cu privire la încasarea datoriei, în partea încasării dobânzii de întârziere și s-a emis în această parte o nouă hotărâre după cum urmează:

Se respinge pretenția SA „Termoelectrica” împotriva SRL „Vimicore” privind încasarea dobânzii de întârziere.

În rest, hotărârea din 04 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de judecată neîntemeiat a admis cererea de chemare în judecată în partea încasării dobânzii de întârziere.

Astfel, instanța de apel a relevat că raportul obligațional între părți nu a fost negat de către apelant, însă a fost invocat ca temei de respingere a cererilor de încasare a datoriei, neconcordanța dintru volumele de energie facturate și suprafața încălzită.

La acest capitol, a punctat că, potrivit materialelor cauzei și anume a procesului-verbal de inventariere încăperilor consumatorului SRL „Vimicore” din 19 iulie 2013, suprafața totală a încăperii constituie 169,1 m.p., suprafața care corespunde cu cea încălzită.

Prezentarea ulterioară a unui alt proces-verbal de inventariere încăperilor consumatorului „Sapfirum” SRL nu poate fi reținută ca o dovadă a diferenței suprafeței încălzite, or acesta se referă la un alt consumator.

Or, deși a invocat și diferența de volum a energiei termice, apelantul nu a prezentat careva probe care să confirme aceasta, rezumându-se la niște interpretări personale a situației, în lipsa unui probatoriu justificat.

Prin urmare, în condițiile încheierii unui contract, fiecare parte este obligată la respectarea prevederilor contractuale, însă SRL „Vimicore” beneficiind de serviciile de livrare a energiei termice nu și-a respectat obligația corelativă de plată, astfel că, prima instanță just a conchis asupra încasării datoriilor pentru perioadele 01 octombrie 2016 – 31 martie 2017 și 01 februarie 2017 – 30 aprilie 2017.

În aceiași ordine de idei, instanța de apel a reținut că, apelantul nu a contestat facturile de plată și chiar dacă a făcut trimitere la prestarea unor servicii necalitative, nu a întreprins măsuri din care să rezulte că, a refuzat prestare serviciilor acordate sau au încetat raporturile contractuale.

Totodată, în conformitate cu pct. 4.1.2 al contractului menționat furnizorul (SA „Termoelectrica”) este în drept să aplice consumatorului (SRL „Vimicore”) în cazul neachitării facturilor în termen, penalități în valoare de 0,1 % din suma datorată pe factură pentru fiecare zi de întârziere a plății.

Instanța de apel a considerat că instanța ierarhic inferioară întemeiat a dispus încasarea penalității, atât timp cât apelantul nu și-a respectat obligația de plată și a admis formarea datoriilor.

Conform art. 624 alin.(1) CC al RM (în vigoare până la 01 martie 2019) clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Rezultă că neexecutarea obligațiilor contractuale, reprezintă o faptă care generează un raport juridic de răspundere contractuală, conținutul căruia se reduce la dreptul creditorului de a pretinde despăgubiri pentru neexecutare și obligația debitorului de a plăti aceste despăgubiri.

În corespundere cu clauza contractuală stipulată în contract, instanța ierarhic inferioară întemeiat a dispus încasarea penalității, atât timp cât apelantul nu și-a respectat obligația de plată și a admis formarea datoriilor.

De asemenea, instanța de apel nu a fost de acord cu poziția instanței de judecată cât privește încasarea dobânzii de întârziere, reiterând prevederile art. 942 alin. (4) Cod civil, potrivit căruia în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere.

Astfel, urmare a modificărilor la Codul civil creditorul nu mai poate solicita încasarea ambelor modalități de despăgubire dobânda de întârziere și penalitate, urmând a fi încasată doar una din aceste plăți.

La 08 octombrie 2020, SA „Termoelectrica”, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii încasării dobânzii de întârziere cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel la examinarea cauzei a interpretat eronat prevederile art. 39 prin prisma reglementărilor art. 7 alin. (4) Cod civil încâlcind în acest sens prevederile art. 432 alin. (2) lit. c).

Astfel, a opinat că cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Vimicore”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere a fost înaintată de SA „Termoelectrica” la data de 05 iulie 2017, cu mult timp înainte de 01 martie 2019, momentul de la care ar urma să se aplice dispozițiile art. 942-945 din Codul civil (în redacția Legii nr. 133 din 15 noiembrie 2018 în vigoare din 01 martie 2019). Or, pârâtul a acumulat dobânzi legale de întârziere, în valoare de 975,60 de lei, calculate pentru perioada 01 octombrie 2016-19 mai 2017, iar quantumul penalității solicitate, fiind în valoare de 561,42 de lei, calculat pentru perioada 01 octombrie 2016-30 aprilie 2017, ambele perioade fiind premergătoare datei de 01 martie 2019.

În aceeași ordine de idei, recurentul a statuat că consideră că prima instanță just a interpretat și aplicat prevederile art. 617 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul civil, stabilirea unor date calendaristice de onorare a obligațiilor fiind confirmată de bonurile de control și facturile aferente contractului de livrare a energiei termice.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, conform scrisorii de însoțire datate cu 09 noiembrie 2020 (f.d. 21, vol. II). Corespondența expediată în adresa SRL „Vimicore”, a fost returnată însă în adresa instanței de recurs de către Oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 23, vol. II).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 28 iulie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 08 octombrie 2020 (f.d.1-2, vol. II).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 15 septembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d. 213, vol. I), dovada că a fost recepționată de către recurent la materialele cauzei lipsește.

În textul recursului, SA „Termoelectrica” indică că a recepționat decizia instanței de apel la data de 12 august 2020.

Astfel, recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Termoelectrica”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SA „Termoelectrica”.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SA „Termoelectrica”, împotriva deciziei din 28 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat